

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

академік НАМН України професор

 Ю. В. Вороненко

 27.02 2017 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПРАНТУРИ ЗА НАУКОВОЮ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
«СТОМАТОЛОГІЯ»

14.01.22

Київ - 2017 рік

СКЛАД ПРЕДМЕТНОЇ КОМІСІЇ:

Павленко О. В. - д.м.н., професор, завідувач кафедри стоматології
НМАПО імені П. Л. Шупика

Весова О. П. - д.м.н., професор, професоркафедри щелепно-лицевої
хірургії НМАПО імені П. Л. Шупика

Мазур І. П. - д.м.н., професор, професор кафедри стоматології НМАПО
імені П. Л. Шупика

Бакшутова Н. О. - к.м.н., доцент кафедри стоматології НМАПО імені
П. Л. Шупика

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміст програми вступних іспитів до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту - стоматологу для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи і надання кваліфікованої допомоги хворим на базах кафедри під час проходження аспірантури. Спеціалісти за фахом «стоматологія» при вступі в аспірантуру повинні володіти базовими знаннями із стоматології, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та вміти розв'язувати ситуаційні задачі.

Для визначення рівня знань і навичок лікар-спеціаліст зі спеціальності «стоматологія» складає іспит для вступу в аспірантуру. В разі успішного складання іспиту, лікар-стоматолог зараховується до аспірантури, після закінчення якої отримує посвідчення встановленого зразку.

Програма
вступних іспитів до аспірантури
за науковою спеціалізацією 14.01.22 «Стоматологія».

1.0	Загальні питання стоматології дитячого віку
1.1	Організація стоматологічної допомоги дітям. Організація роботи дитячої стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету. Основні показники діяльності дитячої стоматологічної служби. Облікова та звітна документація, галузеві стандарти. Планування роботи поліклініки, відділення, кабінету. Схема звіту про діяльність стоматологічних підрозділів. Санітарно-освітня робота серед населення.
1.2	Діагностика захворювань органів порожнини рота. Алгоритм клінічного обстеження дітей у стоматолога. Формування комплексного стоматологічного діагнозу. Вікові особливості росту і розвитку ЗЩС у дітей.
1.3	Знеболення в стоматології дитячого віку. Сучасні підходи до вибору методів та засобів знеболення. Профілактика ускладнень. Основні види знеболювання: психопрофілактика болю, премедикація, місцеве неін'єкційне та ін'єкційне знеболення. Сучасні анестетики: склад, характеристика, механізм дії. Загальне знеболення. Показання та протипоказання до загального знеболення при стоматологічних втручаннях.
1.4	Діагностика та допомога при невідкладних станах у дітей. Клінічні вияви невідкладних станів. Діагностика непритомності, колапсу, епілептичного нападу та надання первинної медичної допомоги. Діагностика шоків та надання первинної медичної допомоги. Діагностика алергічних станів та надання первинної медичної допомоги. Діагностика ком та надання первинної медичної допомоги. Діагностика клінічної смерті та проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця).
1.5	Карієс зубів. Сучасні аспекти та системний підхід до етіології та патогенезу карієсу. Фактори ризику. Діагностика факторів ризику.. Особливості діагностики карієсу у дітей. Клінічні та параклінічні методи діагностики. Клініка та лікування карієсу у дітей. Вікові особливості клінічного перебігу карієсу тимчасових зубів у дітей. Вікові особливості клінічного перебігу карієсу постійних зубів у дітей. Особливості клініки та лікування раннього карієсу тимчасових зубів у дітей. Лікування карієсу тимчасових зубів у дітей. Лікування карієсу постійних зубів у дітей. Фармакологічні аспекти малоінвазивної терапії карієса. Сучасні методи

	<p>превентивної терапії постійних зубів у дітей. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу: попередження та усунення.</p>
1.6	<p>Хвороби пульпи у дітей. Класифікація, клініка, діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей. Класифікація пульпітів. Особливості клінічного перебігу та діагностики пульпітів тимчасових зубів. Особливості клінічного перебігу та діагностики пульпітів постійних зубів у дітей на різних етапах формування кореню. Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей. Принципи лікування пульпітів тимчасових зубів у різні вікові періоди. Особливості препарування і медикаментозної обробки кореневих каналів в залежності від стану коренів тимчасових зубів. Особливості пломбування кореневих каналів тимчасових зубів в залежності від стану коренів. Сучасні принципи лікування пульпітів постійних зубів у дітей на різних етапах формування кореню – апексогенез, апексифікація. Особливості препарування і медикаментозної обробки кореневих каналів постійних зубів в залежності від стану коренів. Особливості пломбування кореневих каналів постійних зубів в залежності від стану коренів. Травматичний пульпіт тимчасових та постійних зубів у дітей – тактика ведення хворого. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпітів у дітей, їх попередження та усунення. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпітів тимчасових зубів, попередження їх та усунення. Помилки та ускладнення при лікуванні пульпітів постійних зубів, попередження їх та усунення.</p>
1.7	<p>Хвороби періодонта. Клініка, діагностика гострих та хронічних періодонтитів у дітей. Класифікація. Особливості клінічного перебігу та діагностика гострих та хронічних періодонтитів тимчасових і постійних зубів у дітей. Рентген-діагностика захворювань тканин періодонту. Основні принципи лікування періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей. Діагностичні критерії збереження та видалення тимчасових зубів. Принципи та методи лікування гострих і хронічних періодонтитів постійних зубів у дітей на різних етапах формування кореню. Особливості проведення інструментальної обробки кореневих каналів. Інструментарій та покази щодо застосування. Критерії вибору силлерів. Сучасні техніки obturaції кореневих каналів. Тактика медикаментозного супроводу лікування різних форм періодонтитів. Травматичний періодонтит тимчасових та постійних зубів у дітей – тактика ведення хворого. Помилки та ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей, їх попередження та усунення. Помилки та ускладнення при лікуванні періодонтитів тимчасових і постійних зубів, попередження їх та усунення.</p>
1.8	<p>Некаріозні ураження. Сучасні методи діагностики, особливості клінічних проявів некаріозних уражень, що виникають до та після</p>

	<p>прорізування зубів. Сучасні методи лікування та профілактика некаріозних уражень твердих тканин зубів. Новітні технології лікування некаріозних уражень твердих тканин зубів у різні періоди прорізування зубів. Сучасний підхід до профілактики некаріозних уражень твердих тканин зубів.</p>
1.9	<p>Відновлювальні та пломбувальні матеріали. Особливості використання пломбувальних матеріалів для реставрації коронкової частини зуба у дітей. Лікувальні прокладки в дитячій стоматології. Цементи і склоіономерні матеріали. Композитні матеріали та адгезивні системи. Кореневі пломбувальні матеріали. Кореневі пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції кореневих каналів у дітей. Матеріали для герметизації фісур зубів та превентивної терапії у дітей. Склоіономерні та композитні матеріали для герметизації фісур. Матеріали для проведення превентивної терапії в дитячій стоматологічній практиці.</p>
1.10	<p>Хвороби пародонта у дітей. Сучасна термінологія, класифікація, епідеміологія. Систематика захворювань тканин пародонта. Порівняльна характеристика вітчизняних та зарубіжних підходів, класифікацій, термінології. Сучасна концепція етіології і патогенезу захворювань тканин пародонта. Комплекс керованих та некерованих факторів ризику. Система етіологічних та патогенетичних критеріїв діагностики захворювань тканин пародонта. Виявлення факторів ризику. Створення індивідуального профілю ризику. Захворювання тканин пародонта та системні захворювання: взаємний вплив/ризик. Диспропорції росту тканин пародонта. Агресивна пародонтальна мікрофлора. Рентген-діагностика та її вікові аспекти. Інструментальне та фармакологічне забезпечення лікування захворювань тканин пародонта. Концепція «Full-Mouth». Інструментальне забезпечення комплексу лікувальних заходів: професійна гігієна порожнини рота, зняття зубних відкладень ультразвуковими скейлером, кюретами Грейсі. Фармакологічна підтримка терапії захворювань тканин пародонта, пародонтальні пов'язки. Сучасна концепція комплексного лікування захворювань тканин пародонта. Інтегративний підхід до діагностики та планування лікування сумісно з лікарями-спеціалістами. Застосування фізичних факторів у лікуванні захворювань тканин пародонта: лазеро-, озono-терапія. Хірургічне лікування. Малоінвазивні оперативні втручання. гінгивопластика, френулопластика, вестибуло-пластика. Сучасні методи тимчасової іммобілізації при захворюваннях тканин пародонта. Помилки та ускладнення на етапах діагностики та лікування. Відновлювальне лікування: реабілітація та диспансеризація. Роль профілактичних заходів у зниженні ризиків.</p>
1.11	<p>Захворювання слизової оболонки порожнини рота (СОПР) у дітей. Клініка, діагностика та лікування. СОПР у дітей вірусної</p>

	<p>етіології. Захворювання СОПР у дітей грибкового походження, бактеріальної природи, алергічного та травматичного характеру. Зміни СОПР при загальносоматичних захворюваннях у дітей. Захворювання губ і язика у дітей. Захворювань губ у дітей. Захворювань язика у дітей.</p>
1.12	<p>Фізичні методи діагностики та лікування в дитячій стоматології. Методи електродіагностики. Рентгенографія. Світлова діагностика. Фізичні методи лікування в дитячій стоматології. Лазеротерапія. Застосування ультразвуку. Озонотерапія.</p>
1.13	<p>Основні хірургічні стоматологічні захворювання у дітей. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика та лікування новоутворень щелепно-лицевої ділянки. Лікування захворювань хірургічного профілю у дітей в амбулаторних умовах. Видалення зубів. Френулопластика.</p>
1.14	<p>Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонтії. Вікові особливості росту і розвитку ЗЦС у дітей. Фактори ризику виникнення зубощелепних аномалій у дітей. Морфофункціональна характеристика зубощелепних аномалій. Основні клінічні та лабораторні методи обстеження дітей в ортодонтії. Принципи та методи лікування зубощелепних аномалій у дітей різного віку. Ортопедичне лікування дітей та підлітків.</p>
1.15	<p>Профілактика стоматологічних захворювань. Принципи профілактики. Комплексна система стоматологічної профілактики. Принцип створення місцевих та регіональних програм профілактики. Первинна і вторинна профілактика. Динамічне спостереження. Сучасні принципи індивідуальної профілактики стоматологічних захворювань. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонту у дітей. Сучасні методи та засоби профілактики. Немедикаментозні засоби та методи профілактики карієсу та захворювань тканин пародонту у дітей. Особливості професійної гігієни порожнини рота у дітей різних вікових груп. Медикаментозні засоби та методи профілактики карієсу зубів у дітей різних вікових груп. Профілактика виникнення зубощелепних аномалій у дітей. Сучасні методи та засоби профілактики. Розробка профілактичних програм у дітей з соматичною патологією. Диспансеризація дітей із стоматологічними захворюваннями. Диспансеризація дітей переддошкільного віку. Диспансеризація дітей дошкільного віку. Диспансеризація дітей шкільного віку.</p>
2.0	<p>Загальні питання ортопедичної стоматології</p>
2.1	<p>Організація стоматологічної ортопедичної допомоги. Основні нормативні документи МОЗ України, що регулюють діяльність лікаря стоматолога-ортопеда. Принципи організації діяльності</p>

	<p>медичних стоматологічних закладів різної форми власності. Асептика та антисептика в ортопедичному закладі. Заходи по попередженню розповсюдження інфекції в умовах ортопедичного закладу</p>
2.2	<p>Функціональна анатомія зубо-щелепної системи. Анатомо-морфологічна будова щелеп. Функціональна анатомія зубів та зубних рядів. Анатомо-топографічні особливості будови окремих зубів. Фактори, що забезпечують стійкість зубних рядів. Артикуляція, оклюзія. Фактори оклюзії. Методи діагностики, корекції та відновлення оклюзійних контактів. Основні види оклюзії. Оклюзійна площина, крива Шпес, крива Уілсона. Центральне співвідношення, центральна оклюзія, її ознаки. Протрузія, латеротрузія, мезіотрузія, латеропротрузія. Прикус. Фізіологічні та патологічні форми прикусу. Пародонт, будова, функції. Жувальні м'язи. Основні та допоміжні функції жувальних м'язів. Поняття жувальна сила, жувальний тиск, жувальна ефективність. Відносний спокій жувальної мускулатури. Будова слизової оболонки, анатомічні утворення, що мають значення при протезуванні. Будова та функції дна порожнини рота. Структура та функції м'якого піднебіння. Структурно-функціональні особливості язика. Будова та функції скронево-нижньощелепного суглоба. Біомеханіка нижньої щелепи. Взаємозв'язок між видом прикусу та структурними особливостями суглобу.</p>
2.3	<p>Обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології та підготовка до протезування. Нозологічні форми захворювання зубо-щелепної системи, які підлягають комплексному або ортопедичному лікуванню. Визначення поняття «діагноз» та його складові частини, "діагностика", "симптом", "синдром". Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження стоматологічного хворого. Інструментальні та апаратні методи обстеження: клінічне обстеження, функціональні методи, променева діагностика. Статичні методи визначення жувальної ефективності. Діагностика при невідкладних станах. Клінічні прояви непритомності, колапсу, епілептичного нападу, анафілактичного шоку, кардіогенного шоку, гіпоглікемічної коми, кровотечі та гострої дихальної недостатності. Ознаки клінічної смерті. Підготовка порожнини рота до протезування - загальносанаційні заходи, спеціальна ортопедична підготовка. Психологічна підготовка хворих перед протезуванням</p>

2.4

Клініка і ортопедичне лікування дефектів коронок зубів.

Дефекти твердих тканин коронок зубів. Етіологічні фактори, що призводять до порушення анатомічної форми зубів. Класифікації каріозних порожнин за Блеком. Індекс руйнування оклюзійної поверхні зубів –ІРОПЗ за Мілікевичем.

Види протезів для заміщення дефектів твердих тканин коронок зубів. Показання та протипоказання до застосування вкладок. Класифікація вкладок: за призначенням, за способом виготовлення, за матеріалом, за площею покриття поверхні зубу. Конструктивні особливості вкладок: суцільнометалевої, суцільно керамічної, композитної. Загальні принципи формування порожнини зуба для вкладки.

Вініри: показання до застосування, правила препарування зубів, особливості вибору кольору, технології виготовлення

Види штифтових конструкцій показання, протипоказання та способи їх виготовлення.

Отримання відбитків, особливості вибору кольору при виготовленні вкладок, вінірів.

Сучасні комп'ютерні технології виготовлення безметалових конструкцій. Фіксація вкладок, вінірів. Вимоги до матеріалів для фіксації.

Заміщення часткових дефектів коронок зубів за допомогою неповних штучних коронок.

Заміщення дефектів коронок зубів штучними коронками: показання та протипоказання. Класифікація штучних коронок за функціональним призначенням, конструктивними особливостями, за методами виготовлення, за матеріалами. Вимоги до штучних коронок.

Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих, металокерамічних, безметалевих - суцільнокерамічних та на цирконієвому каркасі штучних коронок. Особливості підготовки опорного зуба в залежності від конструкції штучної коронки. Методи ретракції зубоясневого краю, визначення кольору штучної коронки, методики отримання відбитків.

Фіксація штучних коронок, класифікація фіксуєчих матеріалів.

2.5	<p>Клініка і ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів.</p> <p>Часткова втрата зубів: етіологія, патогенетичні аспекти, ускладнення. Класифікація дефектів зубних рядів за Кеннеді.</p> <p>Показання до протезування незнімними конструкціями протезів. Підготовка зубо-щелепної системи до протезування</p> <p>Конструктивні особливості мостоподібних зубних протезів. Біомеханіка мостоподібних протезів. Клінічні особливості обстеження хворого, вибір опорних зубів.</p> <p>Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих, металопластмасових, металокерамічних, керамічних на цирконієвому каркасі мостоподібних протезів.</p> <p>Особливості препарування опорних зубів в залежності від обраної протезної конструкції. Способи ретракції ясен. Методи отримання відбитків. Вимоги до відбиткових матеріалів.</p> <p>Особливості підготовки опорних зубів до фіксації, фіксація протезів, фіксуючі матеріали.</p>
2.6	<p>Клініка, ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів знімними протезами</p> <p>Топографо-анатомічні особливості часткових дефектів зубних рядів. Вибір методів фіксації часткових знімних протезів. Класифікація дефектів зубних рядів. Оцінка стану протезного ложа.</p> <p>Порівняльна характеристика мостоподібних, бюгельних та знімних пластинкових протезів. Характеристика бюгельних протезів та показання до їх використання. Характеристика часткових знімних пластинкових протезів та показання до їх використання.</p> <p>Визначення центрального співвідношення щелеп при різних групах дефектів зубних рядів. Можливі помилки та методи їх усунення.</p> <p>Технологія виготовлення часткових знімних пластинкових протезів, протезів із металевим базисом, бюгельних протезів.</p> <p>Корекція та здача бюгельного протезу.</p>

2.7	<p>Ортопедичне лікування повної втрати зубів знімними протезами</p> <p>Анатомо-топографічні та функціональні зміни в зубо-щелепній системі при повній відсутності зубів. Класифікація беззубих щелеп. Класифікація атрофії слизової оболонки протезного ложа. Спеціальна підготовка порожнини рота до протезування при повній відсутності зубів. Планування конструкції повного знімного протеза. Фіксація, стабілізація та рівновага повних знімних протезів. Особливості отримання відбитків із беззубих щелеп. Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів. Планування оклюзії в повних знімних протезах. Використання різних типів артикуляторів. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів. Технологія виготовлення повних знімних протезів. Адаптація до повних знімних протезів. Адаптація до повних знімних протезів. Корекція повних знімних протезів. Правила користування повними знімними протезами та догляд за ними.</p>
2.8	<p>Діагностика, клініка, ортопедичні методи лікування захворювань пародонту із застосуванням сучасних незнімних та знімних конструкцій</p> <p>Класифікація захворювань тканин пародонту. Клінічні та лабораторні методи діагностики захворювань тканин пародонту. Поняття витривалості пародонту. Ортопедичне лікування захворювань тканин пародонту з використанням знімних та незнімних шин та шин-протезів, їх порівняльна оцінка. Лікування тимчасовими шинами. Показання до застосування ортодонтії при захворюваннях пародонту. Вимоги до металевих каркасів металокерамічних протезів при протезуванні дефектів зубних рядів при пародонтитах. Особливості ортопедичного лікування генералізованого пародонтита при збережених зубних рядах. Безпосереднє протезування.</p>
2.9	<p>Діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування патологічної стертості зубів. Патологічна стертість зубів. Клініка. Етіологія. Класифікація. Вибір методу лікування залежно від форми та ступеня патологічної стертості. Заміщення дефектів зубних рядів при патологічній стертості.</p>
2.10	<p>Діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування захворювань СНЩС. Класифікація захворювань. Синдром больової дисфункції СНЩС. Етіологія, клініка, діагностика. Сучасні методи лікування захворювань СНЩС. Ускладнення при лікуванні.</p>

2.11	<p>Щелепно-лицева ортопедія</p> <p>Травми щелепно-лицьової ділянки. Класифікація апаратів для лікування переломів щелеп. Протезування при несправжніх суглобах. Мікростомія, етіологія, клініка, лікування. Класифікація дефектів піднебіння. Ортопедична стоматологічна реабілітація при вроджених та набутих дефектах піднебіння. Методика отримання відбитків у пацієнтів з дефектами піднебіння. Протезування при дефектах лицьової ділянки. Виготовлення протезів обличчя, вимоги до протезів.</p> <p>Усунення оклюзійних порушень при наявності зубо-щелепних деформацій.</p>
2.12	<p>Основні принципи ортопедичного лікування дефектів зубних рядів з використанням імплантатів. Показання та протипоказання до ортопедичного лікування дефектів зубних рядів із застосуванням імплантатів Класифікація імплантатів. Типи та методи імплантації</p> <p>Планування та вибір конструкції зубних протезів з опорою на імплантатах залежно від анатомо-топографічних особливостей дефекту зубного ряду та зубо-щелепної системи в цілому</p> <p>Особливості клініко-лабораторних етапів виготовлення зубних протезів з опорою на імплантати. Особливості гігієнічного догляду за зубними протезами з опорою на імплантати</p>
2.13	<p>Помилки та ускладнення в практиці ортопедичної стоматології</p>
3.0	<p>Загальні питання ортодонтії</p>
3.1	<p>Ортодонтія – визначення дисципліни, мета і задачі. Історія розвитку ортодонтії. Внесок вітчизняних та іноземних вчених у розвиток теоретичних і клінічних основ ортодонтії.</p>
3.2	<p>Анатомо-фізіологічні особливості зубо-щелепової системи у різні вікові періоди. Ембріогенез і розвиток жувального апарату людини в антенатальному (внутрішньоутробному) періоді. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота новонародженого.</p> <p>Взаємозв'язок і взаємообумовленість форми і функції скронево-нижньощелепових суглобів на етапах розвитку зубо-щелепового апарату.</p> <p>Особливості роста і формування щелепних кісток людини у віковому аспекті.</p> <p>Механізм прорізування зубів. Вплив ендогенних та екзогенних факторів на процес прорізування зубів. Роль процесу прорізування зубів для росту і розвитку верхньої та нижньої щелеп.</p> <p>Морфологічна будова верхньої і нижньої щелеп у різні вікові періоди.</p> <p>Основні біологічні фактори, які забезпечують ріст і формування зубо-щелепового апарату.</p>

	<p>Морфо-функціональні особливості скронево-нижньощелепових суглобів у дітей у різні вікові періоди. Поняття “норма” в ортодонтії. Фізіологічні види прикусу, їх порівняльна характеристика.</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості ортогнатичного прикусу в тимчасовому, змінному і постійному періодах.</p> <p>Симптом “сходинки” (Цилінського) і його діагностичне значення.</p> <p>Основні етапи становлення жувального апарату, їх значення у прогнозі ортодонтичного лікування. Особливості жувальних та м’язових м’язів у дітей.</p> <p>Характер рухів нижньої щелепи у різні періоди формування зубо-щелепного апарату.</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості ортогнатичного прикусу в тимчасовому і постійному періодах.</p> <p>Значення природного годування немовлят в розвитку жувального апарату.</p> <p>Морфологічні і функціональні порушення в жувальному апараті при зубо-щелепних аномаліях та деформаціях.</p>
3.3	<p>Особливості обстеження хворого на ортодонтичному прийомі.</p> <p>Особливості клінічного обстеження. Генетична обумовленість. Роль клінічних проб при їх визначенні.</p> <p>Фотореєстрація (позаротові та внутрішньоротові фотографії), фотометрія. Гіпсові діагностичні моделі, віртуальні 3D моделі. Допоміжні методи обстеження “антропометричні вимірювання” на діагностичних моделях за Поном, Корхаузом, Снагіною, Тоном, Болтоном, Nance. Графічні методи вивчення зубних дуг (діаграма Хаулея-Герберта-Гербста). Антропометричні вимірювання з допомогою сучасного сканувального обладнання та комп’ютерних програм. Функціональні методи дослідження в ортодонтії, їх діагностичне значення.</p> <p>Порушення функції жування у дітей. Визначення жувальної ефективності за допомогою жувальних проб. Електроміографія, характеристики та діагностичне значення.</p> <p>Статичні та динамічні методи дослідження функції жування у дітей. Причини і методи діагностики порушеної функції мовлення у дітей. Особливості артикуляційного апарату. Логопедична міогімнастика. Значення рентгенологічних та ТРГ –досліджень досліджень в діагностиці зубо-щелепно-лицевих аномалій та деформацій.</p> <p>Методика проведення профільної та прямої телерентгенографії. Методи аналізу прямої та бокової цефалометрій, їх діагностичне значення.</p> <p>Сучасні рентгенологічні методи обстеження: комп’ютерна (КТ), магнітно-резонансна томографія (МРТ) та інш.</p> <p>Порушення функції ковтання та дихання у дітей, методи діагностики. Негативний вплив на формування жувального апарату</p>

	і всього організму дитини.
3.4	<p>Складання раціонального плану лікування ортодонтичного пацієнта.</p> <p>Значення класифікацій зубощелепних аномалій і деформацій в ортодонтичній практиці, принципи їх побудови.</p> <p>Класифікація зубо-щелепно-лицевих аномалій ВОЗ.</p> <p>Принципи побудови ортодонтичного діагнозу.</p> <p>Визначення ступеню труднощів ортодонтичного лікування.</p> <p>Протоколи ведення пацієнта – мультидисциплінарне лікування порушення ЗЩС у дітей та дорослих.</p> <p>Основні принципи і методи лікування зубо-щелепно-лицевих аномалій і деформацій у віковому аспекті.</p> <p>Визначення ступеню вираженості морфологічних функціональних порушень в зубо-щелепному апараті і їх ортодонтичного лікування.</p> <p>Планування ортодонтичного лікування з урахуванням контакту хворого з лікарем (I – IV типи пацієнтів в залежності від поведінки).</p>
3.5.	Класифікація ортодонтичної апаратури, її характеристика і показання до використання у віковому аспекті.
3.6	Теорії перебудови кісткової тканини під дією ортодонтичних апаратів, характеристика сил, які використовуються в ортодонтії.
3.7	Основні матеріали, які використовуються для виготовлення ортодонтичних апаратів, характеристика.
3.8	Показання до апаратурного, хірургічного і комбінованого методів лікування.
3.9	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій кольору і форми зубів.
3.10	Тактика лікування при наявності в зубному ряді злившихся зубів в залежності від типу злиття. Показання до гемісекції, гемірезекція зливних зубів.
3.11	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій кількості зубів (надкомплектні зуби).
3.12	Особливості ортодонтичного лікування при наявності надкомплектних зубів.
3.13	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування адентій (часткової, повної, первинної, вторинної). Перспективи використання імплантації та пересадки зачатків зубів при адентії.
3.14	Види і форми (ступені) ретенції зубів, їх клініка, діагностика та методи лікування. Роль стимулюючої терапії в реабілітації хворих.
3.15	Етіологія, патогенез, клініка та лікування аномалії положення окремих зубів – орального, вестибулярного, тортооклюзії, транспозиції.
3.16	Форми діастеми їх клініко-рентгенологічна діагностика, тактика лікування. Показання до хірургічного втручання. Особливості

	лікування у дорослих.
3.17	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування скученості зубів. Показання до серійного видалення зубів в ортодонтичній практиці.
3.18	Етіологія, патогенез, клініка, рентгенологічна діагностика і профілактика дистальної оклюзії (форми) і особливості лікування в тимчасовому, змінному та постійному періодах прикусу. Значення клінічних діагностичних проб і індивідуального генетичного профілю хворого у прогнозі ортодонтичного лікування дистальної оклюзії.
3.19	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування мезіальної оклюзії. Роль спадковості у виникненні даної аномалії. Роль індивідуального генетичного профілю хворого у визначенні прогнозу лікування мезіальної оклюзії. Показання до хірургічних втручань.
3.20	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування глибокого прикусу. Особливості лікування.
3.21	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування відкритого прикусу. Роль нормалізації носового дихання у прогнозі ортодонтичного лікування. Показання до хірургічних втручань.
3.22	Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ортодонтичних хворих.
3.23	Аномалії вуздечки губ і язика, їх наслідки і рання діагностика, показання до хірургічних втручань.
3.24	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування косоного (перехресного, латерогенічного) прикусу та його лікування. Клініко-рентгенологічні форми косоного (перехресного, латерогенічного) прикусу. Значення клінічних діагностичних проб.
3.25	Методи стимуляції ортодонтичного лікування (хірургічні, фізіотерапевтичні, біологічні) їх суть, вікові аспекти.
3.26	Скелетні аномалії в сагітальній, вертикальній, трансверзальній площинах. Співпраця з ортогнатичним хірургом.
3.27	Особливості лікування зубо-щелепних аномалій та деформацій при захворюваннях пародонту.
3.28	Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних і знімних ортодонтичних апаратів, їх конструктивні особливості, принципи дії, показання до використання, переваги і недоліки.
3.29	Дефекти зубів і зубних рядів у дітей, порушення в жувальному апараті при їх утворенні та їх наслідки
3.30	Дефекти коронкової частини зуба. Методи протезування дефектів коронкової частини тимчасових зубів, показання до їх використання.

3.31	Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування, концепції вчених.
3.32	Показання, протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів у дітей незнімними конструкціями протезів.
3.33	Особливості заміщення дефектів зубних рядів у дітей знімними конструкціями протезів.
3.34	Особливості протезування ускладнених дефектів зубних рядів у дітей.
3.35	Травматичні ушкодження зубів у дітей. Тактика і строки лікування.
3.36	Вроджені вади зубо-щелепної ділянки, їх причини, діагностика, класифікація.
3.37	Морфологічні і функціональні порушення в зубо-щелепному апараті при незрощеннях верхньої губи, альвеолярного відростка, твердого та м'якого піднебіння, особливості ортодонтичної допомоги новонародженим
3.38	Комплексна реабілітація дітей з незрощеннями верхньої губи, альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння.
3.39	Покази до використання оклюзійних кап у пацієнтів з порушеннями СНЩС.
3.40	Мікроімпланти в ортодонтії.
5.43	Правила безпеки пацієнта та лікаря при перехресних інфекціях в ортодонтичному кабінеті.
5.44	Принципи диспансеризації в ортодонтії
4.0	Загальні питання терапевтичної стоматології
4.1.	Основні етапи розвитку терапевтичної стоматології. Історичні етапи розвитку вітчизняної стоматології. Роль вчених – стоматологів України в розвитку світової стоматології. Досягнення вітчизняної стоматологічної школи: профілактичний напрямок, диспансеризація.
4.2	Організація стоматологічної допомоги населенню. Диспансеризація. Сучасне стоматологічне обладнання та інструментарій. Експлуатація та техніка безпеки. Гігієна праці стоматолога.
4.3	Захворювання твердих тканин зубів некаріозного походження. Ураження твердих тканин зубів, що виникають до прорізування зубів: гіпоплазія, гіперплазія емалі, флюороз, спадкові ураження зубів. Ураження твердих тканин зубів, що виникають після прорізування зубів: патологічне стирання, клиноподібний дефект, некроз, ерозія твердих тканин зубів, хронічна травма, гіперестезія емалі та дентину. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
4.4	Карієс зубів. Анатомо-гістологічні та фізіологічні особливості

	<p>твердих тканин зубів. Розповсюдженість карієсу, показники розповсюдженості та інтенсивності карієсу. Сучасна багатофакторна природа карієсу зубів, яка передбачає взаємодію між зубним нальотом, складовими раціону і тканинами зуба, генетичними і екологічними факторами. Ротова рідина, її значення для зуба в нормі та при патологічних змінах. Патологічна анатомія карієсу зубів: зміни в емалі, дентині та пульпі. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика карієсу зубів. Лікування карієсу зубів: загальне та місцеве. Методи знеболювання. Основні принципи препарування каріозної порожнини для наступного відновлення її світлотвердіючим композитом. Мікрогібридні та наногібридні композитні матеріали світлового твердіння: склад, структура, властивості, показання до застосування, особливості пломбування. Істинні нанокомпозити: структура, властивості, показання до застосування, особливості пломбування. Помилки та ускладнення при проведенні реставрації зубів. Механізм виникнення постоперативної чутливості. Профілактика карієсу зубів.</p>
4.5	<p>Захворювання пульпи Анатомія, гістологія та фізіологія пульпи зубів. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез пульпіту. Патологічна анатомія пульпіту. Класифікація запалення пульпи. Клініка, діагностика, диференційна діагностика пульпітів. Лікування пульпітів. Біологічні методи лікування. Вітальна екстирпація пульпи, особливості знеболювання при лікуванні. Девітальні методи лікування пульпіту, ускладнення при лікуванні пульпіту. Принципи медикаментозної та інструментальної обробки кореневих каналів, пломбувальні матеріали для їх obturaції. Сучасна діагностика життєздатності пульпи зуба.</p>
4.6	<p>Періодонтит. Анатомо-гістологічні та фізіологічні особливості періодонтиту. Розповсюдженість, етіологія та патогенез періодонтитів. Патологічна анатомія, класифікація, клінічна діагностика, диференційна діагностика періодонтитів. Лікування періодонтитів. Принципи ендодонції, інструментальні та медикаментозні способи обробки кореневих каналів. Хірургічні методи лікування періодонтитів. Пломбування кореневих каналів, матеріали для їх obturaції. Ускладнення при лікуванні періодонтитів, методи їх усунення та профілактики. Стоматогенні (одонтогенні) вогнища інфекції, методи їх діагностики та усунення.</p>
4.7	<p>Хвороби пародонту. Пародонт, анатомо-гістологічні та фізіологічні особливості. Класифікація захворювань пародонту. Етіологія та патогенез захворювань пародонту, значення місцевих, екзогенних та ендогенних факторів. Гінгівіти та локалізований пародонтит, класифікація, клініка, діагностика, лікування.</p>

	<p>Генералізований пародонти і пародонтоз, розповсюдженість, класифікація, клініка, діагностика. Комплексне лікування генералізованого пародонтиту і пародонтозу, диспансеризація. Ідіопатичні захворювання пародонту, клініка, діагностика, принципи лікування.</p>
4.8	<p>Захворювання слизової оболонки порожнини рота.</p> <p>Анатомо-гістологічні та фізіологічні особливості слизової оболонки порожнини рота і червоної облямівки губ. Залози слизової оболонки порожнини рота, їх роль у виникненні патологічних змін слизової. Порушення функції слиновиділення (гіпо-, гіперсаливація, ксеростомія), причини виникнення, клінічні прояви, лікування. Патологічні процеси на слизовій оболонці рота: запальні ураження; ураження пухлинного та бластоматозного характеру. Гістоморфологічні елементи ураження (первинні та вторинні). Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота. Травматичні ураження слизової (механічна, хімічна, фізична травма, лейкоплакія). Інфекційні захворювання (вірусні, бактеріальні, мікотичні) Захворювання губ, класифікація (артифіціальні, інфекційні, алергічні хейліти; хейліти з деструктивними змінами епітелію; хейліти, пов'язані з запаленням залоз губ). Хвороби язика. Передпухлинні захворювання слизової оболонки. Доброякісні та злоякісні новоутворення слизової оболонки. Алергічні захворювання слизової (реакції негайного типу, реакції сповільненого типу, хронічний рецидивуючий афтозний стоматит, багатоформна ексудативна еритема). Ураження слизової оболонки при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчаста хвороба, червоний плесканий лишай, червоний вовчак). Ураження слизової оболонки при екзогенних інтоксикаціях. Симптоматичні ураження слизової оболонки при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної системи, ендокринної системи, крові та кровотворних органів, гіповітамінозах, колагенозах. Синдроми, які мають прояви на слизовій оболонці порожнини рота. Нейростоматологічні захворювання, класифікація, глосодинія, невралгія трійчастого нерву, засоби, методика, особливості проведення.</p>
5.0	Загальні питання щелепно-лицевої хірургії
5.1	Досягнення фахівців України в розвитку хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. Видатні вітчизняні вчені.
5.2	Організація надання хірургічної стоматологічної допомоги хворим на Україні. Методи обстеження хворого.
5.3	Місцеві анестетики: характеристика препаратів, показання до застосування, побічні ефекти. Аплікаційна та інфільтраційна анестезія. Показання до застосування, методика проведення, характеристика препаратів, особливості проведення у дітей.

	<p>Провідникові методи знеболювання. Показання до застосування, методика проведення, характеристика препаратів, особливості проведення у дітей. Загальні та місцеві ускладнення місцевої анестезії: клініка, діагностика, лікування. Особливості надання невідкладної допомоги дітям.</p> <p>Місьцеве потенційоване знеболювання. Премедикація, її компоненти та дія. Схеми премедикації. Загальне знеболювання, його види, показання, особливості проведення у дітей. Можливі ускладнення.</p>
5.4	Операція видалення зуба. Показання та протипоказання до видалення зубів у дорослих та дітей, етапи операції, догляд за раною після видалення зуба. Ускладнення операції видалення зуба, їх профілактика та лікування.
5.5	Операції, що дозволяють зберегти зуби (резекція верхівки кореня зуба, ампутація, гемісекція, коронаро-радикулярна сепарація, реплантація): показання, протипоказання методика.
5.6	Дистопія, ретенція зубів. Перікороніт: класифікація, клініка, ускладнення, лікування.
5.7	Періостит щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого. Остеомієліт щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.8	Абсцеси та флегмони щелепно-лищевої ділянки. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.9	Лімфаденіти щелепно-лищевої ділянки. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.10	Одонтогенний гайморит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.11	Неодонтогенні запальні захворювання обличчя: фурункул, карбункул, сибірка, бешиха, нома. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.12	Специфічні запальні процеси щелепно-лищевої ділянки. Актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Комплексне лікування. СНІД.
5.13	Ускладнення запальних процесів щелепно-лищевої ділянки, їх профілактика та лікування.
5.14	Пошкодження м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки: види, характеристика, лікування, особливості перебігу та лікування в

	залежності від віку хворого, ускладнення. Переломи альвеолярного паростка та травми зубів: класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.15	Переломи нижньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.16	Переломи верхньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.17	Переломи виличної кістки, кісток носа: класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.18	Ускладнення травм обличчя: посттравматичний остеомієліт, нагноєння кісткової рани та ін. Загоєння кісткової рани.
5.19	Вогнепальні пошкодження щелепно-лицевої ділянки. Особливості сучасної вогнепальної рани та організація етапно-евакуаційної системи лікування поранених з пошкодженнями обличчя та щелеп. Принципи комплексного лікування.
5.20	Класифікація пухлин щелепно-лицевої ділянки. Теорії онкогенезу, роль імунної системи. Екзогенні фактори в розвитку злоякісних новоутворень. Онкологічна настороженість як система понять, знань і принципів організації онкологічної служби. Особливості обстеження хворих з метою виявлення і діагностики пухлин.
5.21	Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.22	Доброякісні пухлини кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.23	Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.24	Пухлиноподібні ураження м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
5.25	Передракові захворювання: клініка, діагностика, лікування. Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки: клініка, діагностика, лікування. Відновна хірургія при пухлинах.

5.26	Відновна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Планування пластичних операцій, аналіз дефекту, показання до застосування кожного методу пластики: пластика місцевими тканинами, вільна пересадка шкіри, філатовське стебло, клапоть на живлячій ніжці, клапоть з осьовим судинним малюнком, мікрохірургія.
5.27	Кісткова пластика щелеп, її біологічні засади. Деформації щелеп, їх клінічні прояви, функціональні та естетичні порушення, хірургічне лікування. Основні методи операцій. Остеогенна та остеоіндуктивна терапія.
5.28	Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба:
5.29	класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого. Артроскопія СНЩС.
5.30	Запальні захворювання слинних залоз: класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого. Синдроми з ураженням слинних залоз. Сіалози.
5.31	Вроджені аномалії щелепно-лицевої ділянки. Незрощення верхньої губи та піднебіння: класифікація, клініка, лікування, принципи організації диспансеризації хворих з вродженим незрощенням верхньої губи та піднебіння.
5.32	Естетична хірургія обличчя. Класифікація естетичних порушень обличчя, їх клінічна характеристика, методи хірургічного лікування.
5.33	Неврологія щелепно-лицевої ділянки. Больові синдроми обличчя. Етіологія, клініка, методи лікування.
5.34	Хірургічне лікування захворювань пародонту: показання, методика проведення. Підготовка порожнини рота до протезування. Типи атрофій альвеолярного паростка щелеп, методи його збільшення.
5.35	Дентальна імплантація. Показання, протипоказання, біологічні засади дентальної імплантації. Види імплантів. Хірургічний етап дентальної імплантації, ускладнення, їх профілактика та лікування. Підготовка порожнини рота до проведення дентальної імплантації.
6.0	Хірургічна стоматологія дитячого віку
6.1	Вікові анатомічні і фізіологічні особливості ЩЛД у дітей Ембріогенез, гістогенез тканин ЩЛД, особливості будови м'яких тканин, щелеп та зубів у дітей.
6.2	Знеболювання в дитячій хірургічній стоматології. Загальне знеболювання в умовах стаціонару та амбулаторії. Вікові особливості серцево-судинної, нервової, дихальної системи дитячого організму. Наркоз інгаляційний та неінгаляційний, методика та показання до його проведення. Нейролептаналгезія при стоматологічних втручаннях у дітей. Ускладнення під час та після

	<p>проведення загального знеболювання, принципи реанімації у дітей. Шок, колапс, втрата свідомості: клініка, методи лікування. Особливості місцевого знеболювання ЩЛД у дітей. Види та методи місцевого знеболювання у дітей, показання та протипоказання до вибору метода. Провідникове знеболювання нижньої та верхньої щелепи у дітей, цільові пункти, екстра- та інтраоральні підходи. Місцеві та загальні ускладнення під час та після знеболювання, їх профілактика, лікування.</p>
6.3	<p>Операція видалення зубів у дітей. Особливості видалення зубів у дітей. Показання та протипоказання до видалення тимчасових та постійних зубів. Попередження місцевих та загальних ускладнень. Особливості видалення зубів у дітей із супутніми захворюваннями.</p>
6.4	<p>Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дітей. Класифікація гострих та хронічних запальних захворювань, особливості та закономірності перебігу гострих та хронічних процесів щелепно-лицевої ділянки у дітей різного віку. Гострий та хронічний періостит щелеп у дітей: шляхи розповсюдження інфекції, клінічна картина, диференційна діагностика, методи лікування. Остеомієліти щелеп та лицевих кісток: класифікація, етіологія, патогенез, закономірності його проявів у дітей різного віку, клініко-лабораторна діагностика, лікування, ускладнення та їх профілактика. Комплексна реабілітація хворих з остеомієлітом щелеп. Особливості перебігу абсцесів та флегмон обличчя у дітей: шляхи проникнення інфекції, клінічна картина, діагностика, диференційна діагностика, сучасні погляди на принципи та методи лікування. Фурункули, карбункули, бешиха у дітей: клініка, діагностика, лікування, профілактика ускладнень. Вікові передумови для розвитку лімфаденіту у дітей різних вікових груп. Етіологія, патогенез, діагностика, лікування, профілактика, наслідки гострих та хронічних одонтогенних та неодонтогенних, специфічних лімфаденітів у дітей.</p>
6.5	<p>Захворювання слинних залоз у дітей. Анатомічні та функціональні особливості слинних залоз у дітей різного віку. Методи обстеження. Гострі та хронічні запалення слинних залоз, їх клінічні прояви, діагностика, лікування, можливі ускладнення та їх профілактика. Сіалози, синдроми з ураженням слинних залоз, клініка, діагностика, лікування та профілактика ускладнень.</p>
6.6	<p>Травматологія щелепно-лицевої ділянки у дітей. Особливості травм м'яких тканин, кісток, зубів у дітей. Статистика, класифікація травм ЩЛД у дітей. Механізм травм ЩЛД у дітей в залежності від віку та травмуючого фактору. Пошкодження м'яких тканин: принципи та етапи лікування, види хірургічної обробки ран.</p>

	<p>Антирабічні та протиправцеві заходи. Опіки, обмороження, електропошкодження ЩЛД, комплексне лікування. Пошкодження кісток, зубів, щелеп. Особливості імобілізації та оптимізації процесів остеогенезу. Поєднані травми ЩЛД: клініка, діагностика, методи лікування та профілактика ускладнень.</p>
6.7	<p>Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дітей. Гострі та хронічні артрити, артрози, анкілози СНЩС. Клінічна та рентгенологічна діагностика. Принципи консервативного, хірургічного та ортодонтичного лікування. Ускладнення та їх профілактика. Больова дисфункція СНЩС: вікова та клінічна характеристика захворювання, діагностика, лікування.</p>
6.8	<p>Пухлини щелепно-лицевої ділянки у дітей. Особливості пухлинного процесу у дітей, патофізіологія пухлинного росту. Етіологія, статистика, класифікація. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин: етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування, можливі ускладнення та їх профілактика. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення кісток обличчя дітей: етіологія, діагностика, рентгенологічна діагностика, клінічна картина та лікування. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз: етіологія, клініка, діагностика, лікування. Злоякісні пухлини м'яких тканин та кісток обличчя у дітей: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, організація та методи комплексного лікування</p>
6.9	<p>Вроджені та набуті дефекти та деформації обличчя у дітей. Вроджені незрощення верхньої губи та піднебіння: класифікація, клініка, діагностика, терміни та методи операції. Функціональні порушення в організмі дитини при вроджених вадах розвитку губи та піднебіння. Участь різних спеціалістів в лікуванні таких дітей, їх мета, задачі. Принципи комплексної реабілітації дітей з незрощеннями губи та піднебіння. Синдром I, II, III жаберних дуг: клініка, діагностика, лікування, етапи реабілітації хворих. Прогенія, мікрогенія у дітей: етіологія, комплексне лікування.</p>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Алгоритмы организации оказания амбулаторно-поликлинической стоматологической помощи / под ред. Чл.-корр. АМН Украины, проф. Косенко К. Н. – М.: Медицинская книга, 2008. – 572 с.

1. Атлас заболеваний полости рта / Роберт П. Лангле, Крэйг С. Миллер; пер. с англ. Под ред. П. А. Дмитриевой. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. – 224 с.

2. Атлас хирургических стоматологических заболеваний у детей / Харьков Л. В., Яковенко Л. М., Чехова І. Л. – К: «Книга-плюс», «Ничлава», 2012. – 501 с.

3. Бараньска-Гаховска Мария. Эндодонтия подросткового и взрослого возраста. Перевод с польск. – Львов: ГалДент, 2011. – 496 с.

4. Барер Г. М. Региональная фармакотерапия в стоматологии: Руководство для практикующих врачей / Г. М. Барер, Е. В. Зорян, В. С. Агапов. – М.: Литера, 2006. – 56 с.

5. Бир Р. Эндодонтия / Р. Бир, М. А. Бауманн, С. Ким; пер. с англ. Под ред. Т.Ф. Виноградовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 368 с.

6. Біда В. І., Клочан С. М. Заміщення дефектів зубних рядів сучасними конструкціями знімних протезів Навчальний посібник Львів «Галдент», 2008.- 223с.

7. Головка Н.В. Ортодонтія. Розвиток прикусу, діагностика зубо-щелепних аномалій, ортодонтичний діагноз. / Головка Н.В. – Полтава: ПФ «Форпіка», 2003. – 296 с.

8. Головка Н.В. Профілактика зубо-щелепних аномалій. / Головка Н.В.– Вінниця: «Нова книга», 2005. – 271 с.

9. Гросс М.Д. Нормализация окклюзии. / Гросс М.Д., Мэтьюс Дж.Д. - М., Медицина, 1986.

10. Голубчиков М. В., Павленко О. В., Кравчук Н. Г., Якименко О. М., Назаренко Р. В., Савчук Н.О., Косенко К. М., Драгомирецька М. С., Кабаков В. В., Вахненко О. М., Павленко М. О., Біда В. І. Стоматологічна допомога в Україні Під. Ред. Лазоришинця В.В. / Довідник..: Кіровоград., «Поліум». – 2010. -87С.

11. Біда В. І., Васильев М. А., Гурин П. А. Физиологический отклик на состояние поверхности металлических дентальных имплантатов. Львов: ГалДент, 2010. – 118с.

12. Біда В. І. Біда О. В., Забуга Ю. І. Державне управління реформуванням охорони здоров'я. Розвиток державного регулювання стоматологічної служби в Україні К.: Синопис, 2011. – 116 с.

13. Біда В. І., Павленко М.О., Біда О. В. Мостоподібні конструкції зубних протезів. Навчальний посібник. – Львів., ГалДент. – 2007. – 84с.

14. Біда В. І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування. Навчально-методичний посібник. - К.: Київська правда, 2002. - 96 с.

15. Біда В. І., Дорошенко О. М., Леоненко П. В., з співав. Ортопедична стоматологія. Тестові завдання Ортопедична стоматологія. Тестові завдання» Навчальний посібник, -К., 2015.-243с.
16. Білоклицька Г. Ф., Копчак О. В. Основні аспекти етіології, патогенезу, клініки та лікування цервікальної гіперестезії: Методичні рекомендації. – Київ, 2008. – 26с.
17. Білоклицька Г. Ф., Центіло Т. Д., Решетняк О. В. Застосування препарату «Гівалекс» в комплексному лікуванні хворих на кандидоз слизової оболонки порожнини рота: Методичні рекомендації. – Київ, 2007. – 25с.
18. Белоклицкая Г. Ф., Волинская Т. Б. Азбука ручного скейлинга.: Учебное пособие. – К.: Видавнича компанія «КИТ», 2011. – 67с.
19. Білоклицька Г. Ф., Ашаренкова О. В., Копчак О. В. Сучасні пломбувальні матеріали та методи їх використання в терапевтичній стоматології \ За редакцією д.мед.н., проф. Білоклицької Г.Ф.: Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Асканья», 2013. – 143с.
20. Вавилова Т. П. Биохимия тканей и жидкостей полости рта: Учебное пособие – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. – 208 с.
21. Данилевский Н. Ф., Борисенко А.В. Заболевания пародонта: Учебное пособие. – К.: «Здоров'я», 2000. – 461с.
22. Виноградова Т. Ф. Атлас по стоматологическим заболеваниям у детей: Учебное пособие /Т.Ф. Виноградова. – М.: МЕДпресс-информ, 2007. – 168 с.
- Гутман Дж. Л. Решение проблем в эндодонтии: Профилактика, диагностика и лечение /Джеймс Л. Гутман, Том С.Думша, Пол Э. Ловдэл; Пер. с англ. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 592 с.
23. Даггал М. С. Лечение и реставрация молочных зубов: Иллюстр. руководство по лечению и реставрации кариозных молочных зубов / М. С.Даггал, М. Е. Дж. Керзон, С. А. Фэйл, К. Дж. Тоумба, А. Дж.Робертсон; пер. с англ.; под общ. ред. проф. Т. Ф. Виноградовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 160 с.
24. Данилевский Н. Ф. Заболевания слизистой оболочки полости рта /Н.Ф. Данилевский, В. К. Леонтьев, А. Ф. Несин, Ж. И. Рахний. – М.: ОАО «Стоматология», 2001. – 245 с. Детская стоматология /Ричард Р. Велбери, Монти С. Даггал, под. ред. Л. П. Кисельниковой . – «ГЭОТАР-Медиа», 2013. – 456 с.
25. Дорошенко С.І. Синдроми в ортодонтії [Текст]: навч. Посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації / С.І. Дорошенко. – К.: “Здоров'я”, 2008. – 96 с.
26. Джозеф Ноар. Практическая ортодонтия. Руководство по коррекции окклюзии. Научный редактор профессор М.С. Дрогомирецкая. / Джозеф Ноар. - Львов, «ГалДент», 2015, 104 с.
27. Дитяча стоматологія /За ред. О. В. Удовицької. – К.: Здоров'я, 2000. – 296 с.
28. Коваль Н. И., Несин А. Ф., Коваль Е. А. Заболевания губ. Клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение, профилактика: Монография.- К. : Медицина, 2013.- 344с.

29. Лукиных Л. М., Жулев Е. Н., Чупрунова И. Н. Болезни пародонта: Монография. – Н-Новгород: Изд-во Нижегородской государственной медицинской академии, 2005. – 322с.
30. Поворознюк В. В., Мазур И. П. Костная система и заболевания пародонта: Монография. – К.: ВПЦ «ЕКСПРЕС», 2004. – 446с.
31. Улитовский С. Б. Гигиена полости рта в пародонтологии: Монография. – М.: Медкнига, 2006. – 268с.
32. Цепов Л. М. Заболевания пародонта: взгляд на проблему: Монография. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 192с.
33. Заболевания слизистой оболочки полости рта у детей /Под ред. Л. Н. Казариной. – Нижний Новгород: НГМА, 2004. – 264с. Иллюстрированный справочник по эндодонтологии /Рудольф Беер, Михаэль А. Бауман, Андрей М. Киельбаса; пер. с нем.; под ред. Е. А. Волкова. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 240 с.
34. Казакова Р. В. Анатомо-фізіологічні особливості пульпи зубів у дітей. Навчальний посібник /Казакова Р.В., Ковальов С.В., Мотуляк А.П. [та ін.]. – Львів: ГалДент, 2009. – 79 с.
35. Кариес зубов /Эдвина Кидд; пер. с англ., под ред. В. С. Иванова, Е. В. Ивановой. – «ГЭОТАР-Медиа», 2013. – 192 с.
36. Каськова Л. Ф. Карієс зубів та його профілактика дітей із родин ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС: Автореф. дис... д-ра мед. Наук: 14.01.22 /МОЗ України УМСА. – Полтава, 2003. – 30 с.
37. Клёмин В. А. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей /В.А. Клёмин, А.В. Борисенко, П.В. Ищенко. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 112 с.
38. Корчагина В. В. Лечение кариеса зубов у детей раннего возраста. – М: Медпресс-информ, 2008. – 168 с.
39. Курякина Н. В. Стоматологическая профилактика: Руководство по первичной профилактике стоматологических заболеваний /Н. В. Курякина, Н. А. Савельева. – М.: Медкнига, Н.- Новгород, НГМА, 2003. – 288с.
40. Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. – М.: Медкнига, Н.- Новгород, НГМА, 2004. – 744 с.
41. Курякина Н. В. Кариес и некариозные поражения твердых тканей зубов. Учебное пособие /Н. В., Курякина, С. И. Морозова. – СПб. ООО МЕДИ издательство, 2005. – 112 с.
42. Курякина Н. В. Этиология, патогенез, клиника, диагностика и лечение пульпита. Учебное пособие / Н. В. Курякина, С. А. Безмен. – СПб. ООО МЕДИ издательство, 2005. – 92 с.
43. Куцевляк В. І. Дитяча терапевтична стоматологія. – Бакалія, «Бакалійщина», 202. – 413 с.
44. Ламли Ф. Практическая клиническая эндодонтия / Филип Ламли, Ник Адамс, Филлип Томсон; пер. с англ.; под общ. ред. проф. И. М. Макеевой. – М.: МЕДпресс-информ, 2007. – 128 с.

45. Леонтьев В. К. Детская терапевтическая стоматология: Национальное руководство / В. К. Леонтьев, Л. П. Кисельникова. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 810 с.
46. Леус П. А. Биофильм на поверхности зуба и кариес. – М.: Издательский Дом «STBOOR», 2008. – 88 с.
47. Максимовский Ю. М. Основы профилактики стоматологических заболеваний: Учебное пособие. – М., 2005. – 99 с.
48. Макеева И. М. Современные методы механической и медикаментозной обработки корневых каналов зубов: Методические рекомендации /И. М. Макеева, Н. С. Жохова, И. В, Акимова, А. Ю. Туркина. – М., 2006. – 32 с.
49. Мамедова Л. А. Современные технологии эндодонтического лечения /Л. А. Мамедова, В. Н. Олесова. – Н.Новгород: Изд-воНГМА, 2002. – 56 с.
50. Мацей Жаров. Эндопрактика. Восстановление зубов после эндодонтического лечения. Пер. с польск. – Львов: ГалДент, 2014. – 336 с.
51. Медицина невідкладних станів: Швидка і невідкладна медична допомога: підручник / І. С. Зозуля, А.В. Вершигора, В. І. Боброва [та ін.], за ред. проф. І. С. Зозулі. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 728 с.
52. Мороз Б.Т. Современные пломбировочные материалы и особенности их применения в клинической практике: Руководство для врачей-стоматологов /Б. Т. Мороз, Т. С. Дворникова– СПб: ООО «Меди издательство», 2005 – 90 с.
53. Николаенко С. А. Современные аспекты реставрации твердых тканей: Учебно-методическое пособие. – СПб: ООО «Меди издательство», 2007. – 64 с.
54. Николишин А. К. Современная эндодонтия практического врача. – Полтава, 2003. – 208 с.
55. Отт Р.В. Клиническая и практическая стоматология: справочник /Рудольф Вальтер Отт, Ханс-Петер Вольмер, Вольфганг Е.Крут; пер. с нем. – М.: МЕДпресс-информ, 2010. – 640 с.
56. Павленко О. В. Особливості функції мовлення у стоматології /О. В. Павленко, О. Я. Хохліч І. М. Шупяцький та ін – Львів: Галдент, 2014. – 108 с.
57. Персин Л. С. Ортодонтия. Диагностика и лечение зубочелюстных аномалий. – М.: Медицина, 2004. – 360 с.
58. Ракоши Т. Зубоальвеолярне та щелепно-лицеве ортодонтичне лікування. Переклад з англійської, під редакцією проф. М.С. Дрогомирецької. / Ракоши Т., Грабер Т.М. - Львів: ГалДент, 2012,-398 с.
59. Річард Р. Дж. Коуслі. Клінічний довідник з ортодонтичних міні-імплантатів. Пер. з англ. під редакцією проф. М.С. Дрогомирецької. / Річард Р. Дж. Коуслі. - Львів: ГалДент, 2014,-192 с.
60. Руководство по ортодонтии / Под ред. Ф.Я. Хорошилкиной. – М.: Медицина, 1999. – 800 с.
61. Роудз Дж. С. Повторное эндодонтическое лечение: Консервативные и хирургические методы /Джон С. Роудз; пер с англ. – М.: МЕДпресс-информ, 2009. – 216 с.
62. Салова А. В. Особенности эстетической реставрации в стоматологии: практическое руководство. – 2-е изд., испр. и доп. /А. В. Салова, В. М. Рехачев. – СПб. : Человек, 2004. – 160 с.

63. Савичук Н. О. Дизбиоз и воспаление в комплексной терапии хронического генерализованного катарального гингивита у детей школьного возраста / Н. О. Савичук, О. А. Марченко // Современная стоматология. – 2015. – № 3.(77) – С. 46– 50.
64. Савичук Н. О., Савичук А. В., Пьянкова А. В. Основание фармакотерапии заболеваний слизистой оболочки полости рта у детей //Consilium Medicum Ukraina. – 2012. – том 6. – №5. – С. 2–7.
65. Савичук Н. О. Микроэкология полости рта, дисбактериоз и пути его коррекции /Consilium Medicum Ukraina. – 2012. – том 6. – №1. – Р.1–3.
66. Савичук Н.О. Принципи надання стоматологічної допомоги дітям з вродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки на етапах лікування та реабілітації /Савичук Н. О., Парпалей К. А., Трубка І. О., Тимохіна В. О., Корнієнко Л.В, Сороченко Н. О. // Вісник проблем біології і медицини.-Випуск 2.- том 2 (119).-2015.- С.206-211.
67. Савичук Н. О. Комплексний підхід до стоматологічної реабілітації дітей з вродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки /Савичук Н.О., Корнієнко Л.В., Трубка І.О. , Парпалей К.А. , Єрмакова Л.Г // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л.Шупика .- Випуск 23, Книга 1.- 2014.- С. 370-379.
68. Савичук Н. О. Дизбиоз и воспаление в комплексной терапии хронического генерализованного катарального гингивита у детей школьного возраста / Н. О. Савичук, О. А. Марченко // Соврем. стоматология. – 2015. – № 3.(77) – С. 46– 50.
69. Трубка І.О. Експериментальна модель відтворення карієсу на тваринах/ І.О. Трубка, Н. О. Савичук// Вісник проблем біології і медицини.-Випуск 3.- том 1 (122).- 2015.-С.380-384.
70. Трубка І.О. Спосіб відтворення карієсу на експериментальній моделі /І.О. Трубка, Савичук Н.О. // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л.Шупика .- Випуск 24, Книга 1.- 2015.-С. 370-379.
- Садовский В. В. Клинические технологии блокирования кариеса. – М., 2005. – 71с.
71. Справочник по детской стоматологии /под ред. А.Камерона, Р. Уидмера. – 2-е изд., испр. и перераб. – М.: МЕДпресс-информ, 2010. – 392 с.
72. Стефан Вильямс. Концептуальная ортодонтия. II. Рост и ортопедия. / Стефан Вильямс. – Львов: Гал Дент, 2006. – 200 с.
73. Стефан Вильямс. Короткий посібник з телерентгенографії. Під ред. Дрогомирецька М.С., Чучмай Л.Д. Навчальний посібник. Пер. з англ. / Стефан Вильямс. - Львів, 2000, 186 с.
74. Стоматология детей и подростков /под ред. Ральфа Е. МакДональда, Дейвида Р. Ейвери. – М.: Медицинское информационное агенство, 2003. – 766 с.
75. Стош В. И., Рабинович С. А. Общее обезболивание и седация в детской стоматологии: Руководство для врачей. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 184 с.
76. Терапевтическая стоматология детского возраста / под. ред. Л. А. Хоменко, Л. П.Кисельникова. – К: Книга-Плюс, 2013. – 864 с.

77. Терехова Т. Н. Комплексное лечение и реабилитация стоматологических проявлений почечной патологии в детском возрасте: Учеб.-метод. пособ. / Т. М. Терехова, Л. П. Белик. – Мн.: БГМУ, 2003. – 20 с.
78. Терехова Т. Н. Профилактика кариеса в ямках и фиссурах зубов /Т.Н. Терехова, Т. В. Попруженко, М. И. Кленовская. – М.: МЕДпресс-информ, 2010. – 88 с.
79. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – Киев: ООО «Червона Рута - Турс». – 2012, 1048 с.
80. Тронстад Л. Клиническая эндодонтия /Лейф Тронстад; пер. с англ.; под ред. проф. Т. Ф. Виноградовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 288 с.
- Улитовский С. Б. Индивидуальная гигиеническая программа профилактики стоматологических заболеваний. – М.: Медицинская книга, 2003. – 156 с.
81. Управление поведением детей на стоматологическом приеме: Руководство для врачей /Джеральд З. Райт, Пол Э. Старки, Дональд Э. Гарднер; пер. с англ; под общ.ред. Т.В. Попруженко, Т. Н. Тереховой. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 304 с.
82. Хамитова Н. Х. Клиника, диагностика и лечение заболеваний пародонта в детском возрасте. – Казань: Медлитература, 2009. – 125 с.
83. Харьков Л. В. Хирургическая стоматология и челюстно-лицевая хирургия детского возраста /Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, I. Л. Чехова. – М.: Книга плюс, 2005. – 470 с.
84. Хоменко Л. А. Современные средства экзогенной профилактики заболеваний полости рта: Учебное пособие /Л. А.Хоменко, Е. И., Остапко, Н. В. Биденко. – К.: Книга плюс, 2004. –200 с.
85. Хоменко Л. А. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков /Л. А. Хоменко, Е. И. Остапко, Н. В. Биденко. – К: Книга плюс, 2004. – 200 с.
86. Хоменко Л. А. Практическая эндодонтия: инструменты, материалы и методы /Л. А. Хоменко, Н. В. Биденко. – К: Книга плюс, 2005. – 205 с.
87. Хорошилкина Ф. Я. Ортодонтия. Дефекты зубов, зубных рядов, аномалии прикуса, морфофункциональные нарушения в челюстно-лицевой области и их комплексное лечение. – М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2006. – 554 с.
88. Цимбалистов А. В. Инструментальное обеспечение профессиональной гигиены полости рта / А. В. Цимбалистов, Г. В. Шторина, Е. С. Михайлова. – СПб; ООО «МЕДИ издательство», 2004. – 80 с.
89. Шмидседер Дж. Эстетическая стоматология /Джозеф Шмидседер; пер. с англ.; под ред. проф. Т. Ф. Виноградовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 320 с.
90. Ярошенко О. Г. Лікування та профілактика захворювань твердих тканин зубів у дітей раннього віку з генетично обумовленою патологією сполучної тканини: автореф. дис... канд. мед. наук: 14.01.22 /О. Г. Ярошенко; Харк. нац. мед. ун-т МОЗ України, Ін-т стом. АМН України. – О., 2010. – 19 с.

91. Рожко М. М., Неспрядько В. П. Ортопедична стоматологія.-К.: Книга плюс, 2003.- 486с.
92. Окклюзия и клиническая практика. Под ред. Ивена Клинберга, Роберта Джагера.- «МЕДпресс-информ»,2006.- 200с.
93. Флис П. С., Леоненко Г. П.,Канюра А. А., Голик В. П., Фастовец Е. А., Дворник В. Н., Жадько С. И., Калиниченко Ю. А., Клемин Д. М., Король Д. М., Макеев В. Ф., Мунтян Л. М., Неспрядько В. П., Ожоган З. Р., Чулак Л. Д. Пропедевтика ортопедической стоматологии / Під ред. Фліса П. С. - Київ: Медицина, 2014 р. - 344 с.
94. Фліс П. С., Власенко А. З. Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів. – Київ: Медицина, 2010 р. - 296 с.
95. Фліс П. С., Банних Т. М. Техніка виготовлення знімних протезів. – К.: Медицина, 2008 р. - 256 с.
96. Фліс П. С., Власенко А. З., Бібік А. М., Іожиця К. Д. Технологія виготовлення щелепно-лицевих конструкцій. – Київ: Медицина, 2010 р. - 248 с.
97. Франк Нетцель. Практическое руководство по ортодонтической диагностике / Научн.ред.изд. на русск. яз., к.мед.н. М.С. Дрогомерецкая. Пер. с нем. / Франк Нетцель, Кристиан Шульц. – Львов: ГалДент, 2006. – 176 с.

Голова предметної комісії
завідувач кафедри стоматології

О. В. Павленко